ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΕΠΑΛ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΚΑΙ Η ΦΥΣΗ

Α. Μη λογοτεχνικό κείμενο

«Σώσε τη γειτονιά σου» από τα σκουπίδια

Το ακόλουθο (ελαφρώς διασκευασμένο) κείμενο στηρίχτηκε στο ρεπορτάζ της Ιφιγένειας Βιρβιδάκη, που δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα «Το Βήμα» στις 28. 02. 2021.

Η Ιωάννα, σαν αίλουρος, μπαίνει βαθιά στη σπηλιά. Ο Μανόλης, η Χρυσούλα, η Κέλλυ, ο μικρός Όθωνας και οι υπόλοιποι κάνουν αλυσίδα και τοποθετούν σε μαύρες σακούλες όσα κρύβει η σπηλιά: πολλά, μα πάρα πολλά πλαστικά μπουκάλια και ποτηράκια μιας χρήσης, ένα παλιό κλουβί, ποδήλατο χωρίς ρόδες, τοστιέρα και… μια τηλεόραση μέσα στο κουτί της. Πάνω σε αυτό, μια ετικέτα από εταιρεία κούριερ. Οι εθελοντές του «Save Your Hood[1]» στου Φιλοπάππου ειδοποιούν τον παραλήπτη και η τηλεόραση παραδίδεται εκεί που πρέπει. Τα υπόλοιπα, δηλαδή 4.000 λίτρα (!) σε 25 μαύρες σακούλες, όσα δηλαδή συγκέντρωσαν οι 13 ενήλικοι και 2 παιδιά που «σάρωσαν» τον λόφο, μεταφέρονται στο πάρκιγκ του θεάτρου Δ. Στράτου, για να τα παραλάβει ο Δήμος Αθηναίων. Αντίστοιχες εξορμήσεις έγιναν και γίνονται σε τακτική βάση σε όλη την Ελλάδα.

Όλα ξεκίνησαν όταν ο Β. Σφακιανόπουλος, εμπνευστής των δράσεων, στην καθημερινή του βόλτα στα Τουρκοβούνια, είδε κάποιον να πετά το ποτηράκι του καφέ του σε έναν γκρεμό γεμάτο σκουπίδια. «Τι κάνεις;» του λέω. «Έχεις πρόβλημα; Κοίτα κάτω. Το δικό μου σε πείραξε;» μου απαντά. «Εκεί έγινε ένα κλικ μέσα μου!», διηγείται. «Ήταν μια λογική που δεν μπορούσα να χωνέψω. Αναζήτησα έναν τρόπο που οι καθαρισμοί μπορούν να έχουν αποτέλεσμα και συνέχεια. Και κυρίως έναν τρόπο ώστε ένας πολίτης θα μπορούσε να ευαισθητοποιήσει και άλλους μέσα από τη δράση του...». Άρχισε, λοιπόν, να οργανώνει με τη βοήθεια των μέσων κοινωνικής δικτύωσης μια απλή ιδέα: «Καθαρίζουμε το μέρος, όπου

---

1 Save YourHood: Σώσε το δάσος σου (επωνυμία εθελοντικής οργάνωσης οικολογικού χαρακτήρα)

μένουμε, σε μια καθημερινή μας βόλτα.», μια ιδέα που ένωσε πολλούς που ήδη, ως άτομα, φρόντιζαν να έχουν μαζί τους μια σακούλα για σκουπίδια.

[…] Η Μαριάνθη, από την περιοχή του ΣΕΦ, εξηγεί: «Ξεκινάμε μια δράση 12-14 άτομα και, καθώς εξελίσσεται, ο κόσμος που κάνει τη βόλτα του βάζει γάντια και μας βοηθά. Πολλές φορές καταλήγουμε περισσότεροι από 30. Αυτός είναι ο στόχος μας, η ευαισθητοποίηση!». Η Μαρία από την Πάτρα συμπληρώνει: «Είναι και θέμα προσωπικής ευθύνης. Το κάνουμε, εξάλλου, πρώτα απ' όλα για εμάς. Εμείς θα φάμε τα ψάρια που έχουν καταπιεί πλαστικά, εμείς θα βγούμε βόλτα στο πάρκο, εμείς θα ξαπλώνουμε στην παραλία με τις γόπες...». Η Χρ. Δρακοπούλου από τη Θεσσαλονίκη τονίζει: «Η συμμετοχή δείχνει κάτι σημαντικό: ότι είμαστε πολλοί που θέλουμε να κάνουμε κάτι, που έχουμε βαρεθεί να διαμαρτυρόμαστε, γιατί δεν καθαρίζουν οι άλλοι…». […] Έπειτα από την ανταπόκριση του κόσμου, ο εμπνευστής της δράσης καταλήγει: «Όταν βλέπεις εθελοντές που δραστηριοποιούνται, αλλά και τη δημοσιότητα που παίρνει αυτό, τότε είτε κινητοποιείσαι είτε ντρέπεσαι. Και τα δύο είναι προς θετική κατεύθυνση.».

Α3. Η εθελοντική πρωτοβουλία που παρουσιάζεται στο άρθρο φαίνεται ότι εξαπλώνεται σε όλη την Ελλάδα σταδιακά. Αποφασίζετε μαζί με τους συμμαθητές και τις συμμαθήτριές σου να συμμετέχετε ενεργά σε αυτή τη δράση ως σχολείο. Να συντάξεις εκ μέρους της τάξης σου επιστολή 200-250 λέξεων προς τον Σύλλογο Διδασκόντων και τον Σύλλογο Γονέων και Κηδεμόνων, με σκοπό να τους πείσεις για την αξία της συμμετοχής όλων σε αυτή την πρωτοβουλία.

Μονάδες 25

Β. Λογοτεχνικό κείμενο

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΕΛΥΤΗΣ (1911-1996)

Αυτός ο αέρας που χαζεύει

Το ποίημα «Αυτός ο αέρας που χαζεύει» του νομπελίστα Οδ. Ελύτη περιλαμβάνεται στη συλλογή «Ο ήλιος ο πρώτος» (εκδ. Ίκαρος, 1989).

Αυτός ο αέρας που χαζεύει μες στις κυδωνιές
Το ζουζούνι αυτό που πιπιλάει τα κλήματα
Η πέτρα που ο σκορπιός φοράει κατάσαρκα
Κι αυτές οι θυμωνιές μέσα στ' αλώνια
Που καμώνουνται το γίγα σε μωρά παιδιά ξυπόλυτα.

Οι ζωγραφιές τού ανάστα ο Θεός
Στον τοίχο που έξυσαν τα πεύκα με τα δάχτυλά τους
Ο ασβέστης που βαστάει στη ράχη του τα μεσημέρια
Και τα τζιτζίκια τα τζιτζίκια μες στ' αυτιά των δέντρων.

Μεγάλο καλοκαίρι από κιμωλία
Μεγάλο καλοκαίρι από φελλό
Τα κόκκινα πανιά λοξά στα σαγανάκια
Στον πάτο ζώα κατάξανθα σφουγγάρια
Των βράχων φυσαρμόνικες
Πέρκες από τις δαχτυλιές ακόμη του κακού ψαρά
Ξέρες περήφανες στις πετονιές του ήλιου.

Ένα και δυο: τη μοίρα μας δεν θα την πει κανένας
Ένα και δυο: τη μοίρα του ήλιου θα την πούμε εμείς.

Β3. Να επιλέξεις <u>ένα από τα δύο ακόλουθα θέματα</u>. Να καταγράψεις τις απαντήσεις σου σε ένα κείμενο 100-150 λέξεων.

1. Μέσα από ποιες εικόνες του καλοκαιριού αποδίδει ο ποιητής την ελληνική φύση; Εσύ με ποιες εικόνες συνδέεις τη σχέση σου με το φυσικό περιβάλλον;

ή

2. Να γράψεις ένα κείμενο που έχει τη μορφή ημερολογιακής σελίδας, στο οποίο εκθέτεις τις σκέψεις που σου προκαλούν οι δύο τελευταίοι στίχοι του ποιήματος για

τον ρόλο που έχουν νέοι της ηλικίας σου στην οικοδόμηση μιας σωστής σχέσης με τη φύση.

Μονάδες 25